

**MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM
MATEŘSKÉ ŠKOLY
2022-2023**

Vypracovala:

Dagmar Vaňková

V Liberci dne 31. 8. 2022

Minimální preventivní program MŠ

- I. Legislativní rámec MPP
- II. Charakteristika školy a identifikace možných rizik
- III. Minimální preventivní program
- IV. Cíle MPP
- V. Spolupráce se sociálními partnery
- VI. Hodnocení MPP

I. Legislativní rámec MPP

Minimální preventivní program MŠ při nemocnici, Liberec, se opírá o:

- Školský zákon č. 561/2004 Sb.
- Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání. VÚP Praha, 2004 v platném znění
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže, č.j. 21291/2010-28
- Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení, č.j. 24246/2008-6
- Metodický pokyn MŠMT ČR k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance, č.j. 14423/99-22
- Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění vyhl. č. 116/2011 Sb.
- Vyhláška MŠMT ČR č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků, studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, ve znění vyhl. č. 147/2011 Sb.
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí ve školách a školských zařízeních, č.j. 37014/2005-25
- Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané čj. 25884/2003-24

- Vyhláška č.271/2021Sb., kterou se mění vyhláška č.14/2005 Sb.

II. Charakteristika školy a identifikace možných rizik

Mateřská škola při nemocnici, Liberec, je typem MŠ při zdravotnickém zařízení. Žáky školy se stávají děti předškolního věku hospitalizované na dětském nebo JIP+ oddělení Krajské nemocnice Liberec, KNL, a.s. Jsou zde hospitalizovány děti z městských sídlišť, rodinné zástavby, včetně dětí z celého Libereckého kraje. Setkávají se děti s poruchami učení, chování, různě postižené, děti jiných národností a děti s různými zdravotními problémy. V MŠ pracují dvě učitelky MŠ, obě speciální pedagožky, a to ve dvousměnném provozu v časovém rozmezí 6.45 – 18.00 hod. (Po – Pá). Kapacita MŠ je 25 dětí. Vzdělávací činnost probíhá jak ve třídě (herně) MŠ, tak na lůžku a je vždy přísně individualizovaná, respektující aktuální zdravotní stav dítěte i další SVP dítěte. Třída (herna) mateřské školy je umístěna ve 2. poschodí Pavilonu péče o matku a dítě KNL, a.s., stejně jako dětské pokoje, ve kterých vzdělávání probíhá. U vchodu na dětské oddělení je umístěna recepce, kde se ohlašují návštěvy. Vstup na oddělení JIP+ je zajištěn recepcí a bezpečnostními dveřmi s telefonem a dálkovým ovládáním otevírání, které obsluhuje zdravotnický personál. Vybavení všech oddělení nemocnice a třídy MŠ (herny) odpovídá nejpřísnějším bezpečnostním a hygienickým předpisům.

Identifikace rizik:

Prevence intolerance, šikany, rasismu a xenofobie

Ve třídě (herně) MŠ se sejdou děti s nejrůznějšími SVP, s rozličným sociokulturním zázemím s různým stupněm zdravotního oslabení, děti-cizinci s OMJ a nyní i děti z Ukrajiny. Vždy jsou pedagogy vedeny k toleranci odlišnosti druhého, k respektu k jeho právům a potřebám, k pomoci potřebnému a soucítění s bolestí druhého. Šikanu eliminujeme dodržováním pravidel soužití atd.

Pravidla pro odkrytí šikany a jejich řešení:

- rozkrytí šikany

- vhodný způsob nápravy: rozhovor s dítětem, které ubližuje, zavedení ochranného režimu, práce se skupinkou

Prevence vandalismu

Nejen ve třídě (herně) MŠ, ale ve všech prostorách, kde se děti během pobytu v nemocnici pohybují, je pedagogy kladen důraz na udržování pořádku a čistoty prostředí. Učitelky vedou děti k péči o své vlastní i svěřené věci a respektu k vlastnictví druhých. Pracovními a výtvarnými činnostmi je utvářen vztah k práci a umění, a jejich produktům.

Prevence onemocnění

Pobyt dítěte v nemocnici nabízí řadu možností k poukázání na vztah péče o zdraví a kvality života (možnost hrát si, chodit ven, být se svými blízkými). Učitelky MŠ kladou důraz na vlastní aktivitu dítěte v péči o své zdraví, a to nácvikem hygienických návyků všeobecně i specifických dovedností, nutných pro zvládnutí léčby specifických onemocnění. Rovněž posilují vůli nemocného dítěte spolupracovat se zdravotnickým personálem v zájmu zlepšení svého zdravotního stavu.

Pedagog v MŠ při nemocnici vždy zdůrazňuje význam pitného režimu a kvality stravy pro brzké uzdravení a udržení zdraví.

Aktivně seznamuje děti s novým typem onemocnění – rizika přenosu, ochrana zdraví svého i blízkých v souvislosti s různými onemocněními. Učitelky MŠ zachovávají klid, děti zbytečně nestraší a teprve podle věku a zralosti dítěte zacházejí do větších podrobností. Za všech okolností nepřenášejí nejistotu na děti.

Ve škole při nemocnici má učitelka MŠ často příležitost ovlivnit svým přístupem k dítěti a práci s ním rodiče dítěte (hospitalizovaného spolu s dítětem nebo přicházejícího na návštěvu), což je z hlediska dlouhodobosti a soustavnosti preventivního působení velmi přínosné.

Prevence domácího násilí, týrání a zneužívání dětí, ohrožování života a mravní výchovy dětí

V případě ohrožení se umět obrátit na osoby, kterým důvěřuje. Pedagogové MŠ při nemocnici se neznárodně setkávají s případy, kdy je dítě hospitalizováno se zraněními, která zakládají důvod pro podezření z týrání, či zneužívání dítěte. Je to právě učitelka MŠ, která svým citlivým a profesionálním přístupem dokáže ošetřujícímu lékaři, potažmo OSPODU, poskytnout důležité informace založené na cíleném pozorování dítěte a jeho interakcí s rodičem, či prarodičem, a získané při přirozeném rozhovoru s předškolním dítětem, či jeho rodičem, prarodičem.

Sebedůvěra

Přiměřené vědomí vlastní důvěry v sebe je silným ochranným mechanismem. Umění říci NE je z hlediska ochrany zdraví velmi pozitivní postoj. Dítě nebude umět říci NE pokusům o různé manipulace nebo drogovému pokušení, pokud nemá příležitost k vyjádření nesouhlasu, pokud je umlčován dospělým.

III. Minimální preventivní program

- klademe důraz na svobodu, zachovávání pravidel, spoluúčast, spolupráci
- respektujeme potřeby dětí, rozvíjíme komunikaci a vzájemně spolupracujeme (učitelky, děti, rodiče, zdravotníci)
- preventivní působení má výchovně vzdělávací charakter (např. není dobré sbírat vše, co najdeme, brát si, co mi kdo dává...)
- u dětí posilujeme sebevědomí, sebeúctu, úctu ke kamarádům, snažíme se o klidnější řešení konfliktů mezi dětmi, vedeme děti k toleranci odlišnosti druhých, k pomoci potřebnému
- na základě zkušeností hledáme co nejefektivnější cesty vedoucí ke zkvalitnění

vlivu na děti

IV. Cíle MPP jsou především

- ve výchově ke zdravému životnímu stylu, podněcování a uvědomění si zodpovědnosti
za své zdraví (hygien. návyky, pitný režim, pobyt venku...), životní prostředí a respektu k vlastnictví druhých
- ve vytváření životních hodnot bez násilí, diskriminace
- v posilování duševní odolnosti vůči stresu a negativním zážitkům
- v předávání informací dětem z oblasti návykových látek a návykového chování (DVD, TV, mobily, notebooky...) a zdravého stravování (ovoce, zelenina, nesyčené a přeslazené nápoje...)
- v posilování pozitivního sociálního klima
- v seznamování dětí s multikulturní výchovou

Cílem prevence je vést děti ke správným postojům vůči zátěžím a problémům a zvýšení odolnosti dětí vůči sociálně-patologickým vlivům.

Zvyšování informovanosti pedagogů v oblast prevence rizikového chování (individ. proškolení).

Cíle MPP jsou v souladu s dílčími úkoly.

Cílové skupiny:

- zaměřit se na děti se zdravotními problémy, zdravotně oslabené
- děti se specifickými vzdělávacími potřebami
- děti, které rizikové chování vykazují
- děti s odlišným kulturním zázemím

- děti – cizinci s OMJ

Zásady prevence:

- individuální práce s dětmi
- aktivní zapojení učitelek, úzký kontakt s rodiči
- stanovená pravidla chování
- vzdělávání v oblasti zdravého životního stylu
- vyhranění negativního vztahu k návykovým látkám
- komunikace mezi učitelkou, dětmi, rodiči
- učíme používat slovo „NE“
- učíme děti znát svoji adresu bydliště, telef. čísla IZS
- podpora aktivní komunikace mezi rodiči (dětmi) s OMJ a lékaři (zdravotním personálem)
- usnadnit rodičům i dětem s OMJ orientaci v nemocničním prostředí (pro některé velmi odlišném)

Základním principem je osvojování základních kompetencí, které vedou u dětí k odmítání všech druhů agresivity.

Kompetence:

1. Sociální a personální – dítě dětským způsobem projevuje citlivost, ohleduplnost, pomáhá slabším
2. Řešení problémů – dítě chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale jejich včasné a uvážlivé řešení je výhodou
3. Činnostní a občanské – uvědomuje si práva svá a práva druhých, učí se je hájit a respektovat

Obsah preventivních aktivit vychází ze vzdělávacích oblasti RVP PV:

1. Dítě a jeho tělo – cíle je vytvářet zdravé životní návyky
2. Dítě a ten druhý – ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi a dospělými
3. Dítě a společnost – vytváření povědomí o mezilidských a morálních hodnotách

K dosažení cílů využívají učitelky MŠ především metody pozorování, rozhovoru, hry, dramatizace, výtvarné činnosti...

Prostředky využívané k naplnění cíle:

- prožitkové učení (příběhy a modelové situace přiměřené věku dítěte)
- kolektivní hra
- nácvik a dodržování hygienických návyků
- tvořivé činnosti
- spoluvytváření, stanovení a reflexe společných základních pravidel
- poskytování dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu v rámci běžné činnosti

Neúčinná prevence:

- zastrašování
- citové apely
- potlačování diskuze
- znevažování osobních postojů dítěte a nerespektování jeho názorů

V. Spolupráce se sociálními partnery

1. Krajská nemocnice Liberec, a.s.

2. SPC pro zrakově postižené (ostatní SPC v LK)
3. Pedagogicko-psychologické poradny LK
4. Magistrát města Liberce – OSPOD
5. Policie ČR

VI. Hodnocení MPP

Hodnocení aktivit prevence sociálně patologických jevů a jejich úspěšnosti je pravidelnou součástí pedagogických rad pracovníků MŠ při nemocnici, Liberec.

V Liberci 31. 8. 2022

Zpracovala:

Dagmar Vaňková

garant MPP MŠ při nemocnici, Liberec